

JUHTKIRI

Las ooperimaja ehitus ühendab meid

ile tegi riigikogu kultuurikomisjon ettepaneku, et järgmised riiklikult tähtsad kultuuriehitised, mille ehitamist toetab kultuurkapital, valib riigikogu nelja objekti seast: Tartu südalinna kultuurikeskus (Süku), Narva Kreenholmi kultuurikvartal Manufaktuur, Arvo Pärdi nimeline Rakvere muusikamaja ja rahvusoperi Estonia praeguse hoone juurdeehitus.

Samamoodi on 1996. aasta otsuse põhjal rahastatud Kumu, Eesti Rahva Muuseumi ning Eesti muusika- ja teatriakadeemia ehitust. Need hooned on nüüdseks juba aastaid käigus, ehitamiseelsed vaidlused unustusse vajunud ja ollakse rahul, et hooned sai ehitatud. Muret teeb ehk üksnes küsimus: kui palju suuri kultuuriasutusi meie väike riik suudab ülal pidada?

EESTI PÄEVALEHE SEISUKOHT

Riiklikult tähtsa kultuuriobjekti määratlusele vastab kõige rohkem ooperimaja, aga kui üksmeelt ei leita, takerdub selle rajamine jälle.

on see kõige tugevam, teistel väiksem.

Omaette küsimus on veel, kas üldse on õige anda raha, et niigi öitsvasse Tallinna ja Tartusse kultuuriasutusi juurde ehitada. Võib-olla peaks eelistama väiksemaid paiku? Eelvalikus oli peale Narva ja Rakvere omade ju teisigi kandidaate, kokku 11.

Teisalt vastab riiklikult tähtsa kultuuriobjekti määratlusele kõige paremini just ooperimaja. Estonia on teatavasti kogu aeg tegutsenud hoopis sõnateatri jaoks ehitatud majas. Meenutagem sedagi, et uue ooperimaja ehitamise plaani on veeretatud juba ligi pool sajandit ja varem öeldi, et pärast Kumu ja ERM-i tuleb Estonia kord. Regionaalpoliitilises mõttes ei pruugi see tingimata olla ebaõiglane, sest kultuuriobjekte – kontserdimaju, muuseumi, raamatukogusid jm – on Eestis sel sajandil ehitatud või kapitaalremonditud päris palju, kasutades muid rahaallikaid, näiteks EL-i abiraha ja erakapitali. Need võimalused on olemas edaspidigi.

Kauaoodatud ooperimaja ehitust takistab paraku endiselt asukohahäda. Kui ikka osa Tallinna linna esindajaid ja muinsuskaitsejaid väidab, et praegusele hoonel lihtsalt ei saa muinsuskaitse tõttu ja muudel põhjustel juurdeehitust teha, siis on raske raha eraldamise ja ehitamise ni jõuda. Teised jällegi väidavad, et saab, ning kolmandad pakuvad hoopis muid ja sugugi mitte halbu asukohti. Vaelegem see asi tänava kevadel ometigi selgeks, et ooperimaja ehitus veel kümneteks aastateks venima ei jääks. ●

Sellepärast võiks ka praegusesse valikusse suhtuda rohkem positiivse ootusärevuse ja vähem agressiivse vastuseisuga. Vastuseisu ägedus näib olevat korrelatsioonis linnade asustustihedusega – Estonia juurdeehitisel ja Sükul

PÄEVA KÜSIMUS

Millise piirangu kadumist ootate?

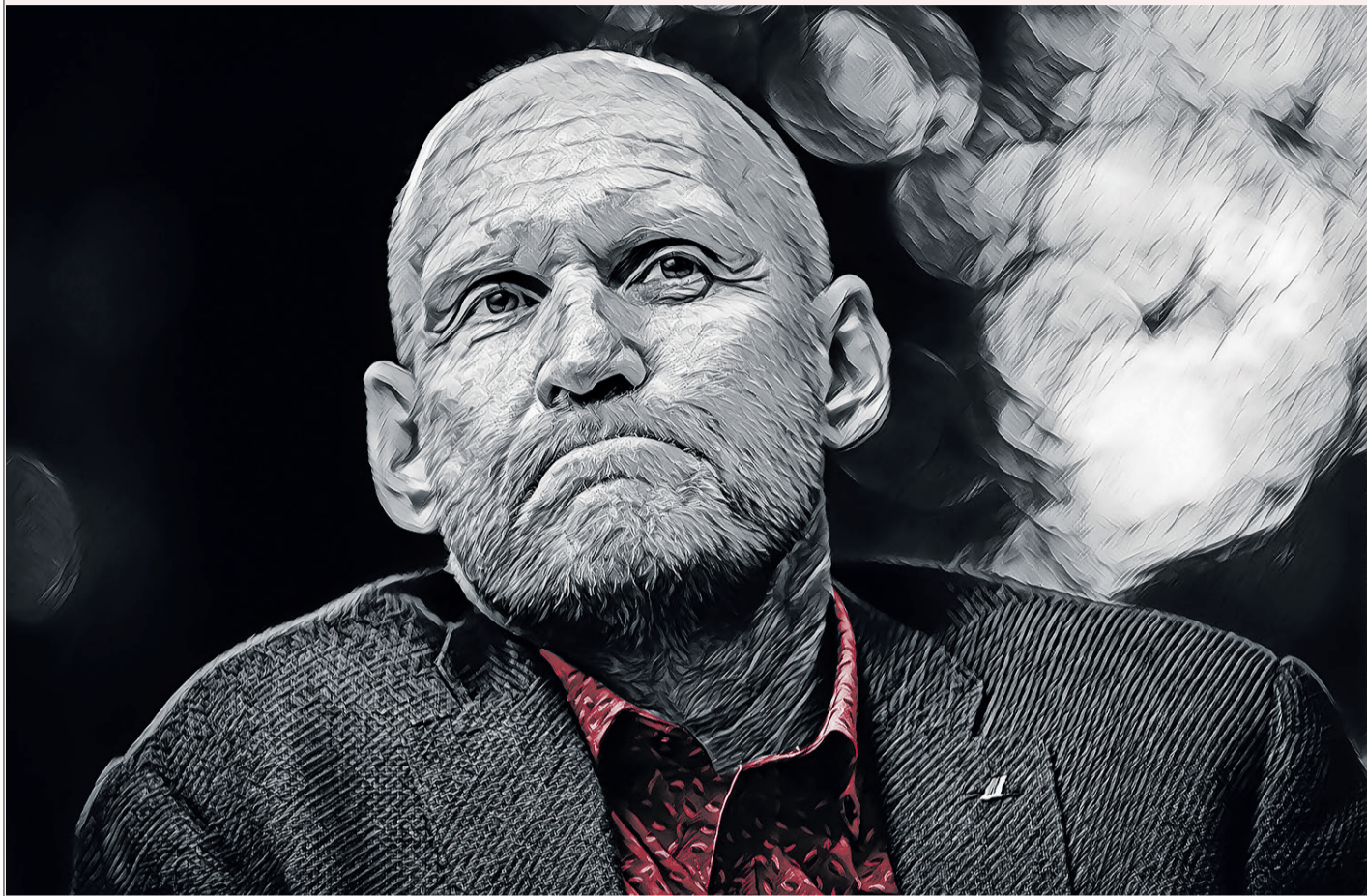
Paavo Nõgene, Tallinki juhatuse esimees
 Vaja on riikide vahel kokku leppida, millistel tingimustel on võimalik Eestis ja Soome vahel avada tööranne. Samuti on tähtis selgusele jõuda, kunas ja millistel tingimustel avaneb turism. Positiivne on digitaalse vaktsiinitõendi teke. Nüüd on vaja riikide koostöös sisustada, mida see reisijale annab. Eesti riik on teinud otsuse, et vaktsineeritu saab siseneda Eestisse isolatsioonikohustusega. See on hea.

Tarmo Vanamõisa, maanteeameti eksamiosakonna juhataja

Oleme sel aastal eksameid teinud piirangutest hoolimata. Olime sõidueksamite sooritamiseks kinni ainult eelmisel aastal poolteist-kaks kuud. Ainus piirang, mis on kehtinud ja jääb kehtima, on maskikandmise kohustus. Mask peab olema ees nii eksami sooritajal kui ka hindajal. Kui kaks inimest pikka aega autos kõrvuti istuvad, siis see on kõrge riskiteguriga tegevus.

SISEMISED vastuolud võivad Eesti poliitikat suunanud erakonnale saatuslikuks kujuneda

Illustratsioon: EPL

Isamaa karistamine. Partei saab nuhelda konservatiivsuse eest

Martin Mölder

politoloog

Isamaa on viimastel nädalatel olnud ebaproportsionaalselt palju meedia tähelepanu all ja suurem osa tähelepanu ei ole olnud positiivne. Liikmete vastuvõtmise praktikatega on iseendale kahju tehtud ning Parempoolsed on osavalt ära kasutanud avalikkuse valmidust Isamaale nende viimase aja poliitiliste või ideoloogiliste valikute eest piltlikult öeldes kätte maksta. See on tekitanud erakonnas olukorra, milles lõppkokkuvõttes võivad kaotajaks olla kõik.

Isamaa on väga pika ja kireva ajaloo erakond, kes on aja jooksul endasse koondanud väga erineva poliitilise stiili ja mõttelaadiga inimesi. Uks kuni praeguseni järellainetust tekitav transformatsioon oli 2006. aastal Res Publicaga liitumine. Sel ajal olid mõlemad erakonnad parasjagu nõrgas seisus. Isamaa oli 2003. aasta riigikogu valimistel saanud üksnes seitse kohta ja Res Publica toetusmull oli katki läinud nagu habras õhupall. Uus liiterakond suutis järgmistel valimistel oma toetust hoida, kuid praeguseks on see kahanenud uuesti umbes selliseks, nagu oli enne liitumist.

Kuigi Res Publicat ei ole erakonna nimes enam ammu, ei saa seda öelda Res Publicast tulnud poliitikute kohta. Nende seas võib eristada kahte tüüpi. Esiteks neid, kes on endale praeguses uues Isamaas leidnud mugava ja hea koha – nende hulka kuuluvad näiteks Urmas Reinsalu ja Priit Sibul. Teiseks on järel mõned kunagised respublikaanid, kes nähtavasti ei ole uues erakonnas endale väga head ja mugavat kohta leidnud. Just neid viimaseid on muu hulgas mobiliseerinud ka nende hulka kuuluv Tõnis Kons ja neid tunneme Parempoolsete nime all.

Parempoolsete ja Isamaa väljavaateid ja positsiooni praeguses olukorras on võimalik paremini mõista, kui mõelda sellele, mis on nende peamised ressursid ning tegevuse tõenäolised ja realistlikud tulemused.

Väike toetajaskond

i ole ühtegi selget märki sellest, et Parempoolsetel oleks erakonna sees laia kandepinda või intensiivset poolehoidu. Seda näitas hiljutine hääletus erakonnas, kus enamik hääletanud toetas praeguse eestseisuse volituste pikendamist. Hoolimata sellest, et hääletamissüsteemi ja üksikute antud hääle üle tekkis meedias oma jagu poleemikat, ei ole mingit alust arvata, et need valimised ei väljendanud erakonna liikmeskonna üldist taht.

Samuti tundub, et Parempoolsetel ei ole erakonna sees või erakonna praeguste mõõdukalt konservatiivsete toetajate hul-

gas märkimisväärset ideoloogilist kandepinda. Kui lugeda Parempoolsete poliitilisi avaldusi, siis nendest kumab läbi ennekõike majanduslik parempoolsus. Sotsiaalselt konservatiivseid ehk parempoolseid teemasid seal peaaegu polegi. Ning nii palju, kui nendest räägitakse, tehakse seda sootuks mitteparempoolsetes võtmes.

KOLM MÕTET

Parempoolsete reaalne dilemma on, kas erakonna sisemist vastuolu edasi kütta või leida oma poliitiline kodu mõnes muus erakonnas.

Ei ole ühtegi selget märki sellest, et Parempoolsetel oleks erakonnas laia kandepinda või intensiivset poolehoidu.

On raske ette kujutada, kuidas nii järsk ülestõus võiks erakonda vähemalt lühikeseks ajaks tugevdada.